

הקריאה בסיפורה של נעימה ששון לא תניח לך להביט ברחובות ירושלים באותו האופן. תחת קולומוסה הופך הרחוב הסתמי והסואן לחגיגה מרהיבה של קולות, צורות וצבעים. במבט ראשון מדובר בסיפור אהבה תמים בין נערה חולמנית ובין מורה הנערץ, אולם אינני הראשון לומר שמדובר באמתלה בלבד. אהבתה של נעימה ששון פותחת לנו הקוראים צהר אל תוך נפשה הפיוטית. רגשותיה העזים מאפשרים לה להשתפך על הנייר, לחלוק עמנו פיסה מליבה. סיפורה של נעימה הוא מסע אל מקורות ההשראה של היוצר. אנסה לעמוד על טיבה של הזדמנות זו הנקראת לפתחנו. בעוד חברותיה הצעירות מבלות (או מכלות) את ערביהן בשיחות-סרק, מקדישה נעימה את זמנה למורה יחזקאל, הווי אומר - ליצירה. כחלק מתיאור הנוף הנשקף ממרפסתה, היא משתמשת בתיאור הבא: "בשכונה על כתף ההר מעבר לוואדי נובחים כלבים, אורותיה פְּחורים מנוקבים להציץ בעדם אל האש מתחת לקליפת הארץ הדקה." מדוע אני מתעכב על המשפט הזה? לראיתי, כאן מסתתר ייחודה של נעימה, של עמליה כהנא-כרמון, ושל כלל האומנים. מדובר במעין "עיני רנטגן", אשר באפשרותן לראות דרך המעטפת הדקיקה של המציאות, אל עולם הדימוי והמטאפורה. היכולת לקחת רחוב ולהוסיף לו קורטוב, שהוא הרבה מעבר לתיאור סביבה או נוף. רק נעימה, שחשה בכובד הים השקוף על כתפיה, יכולה בכתיבתה להטביענו בו. באמצעות המילים נוגעת נעימה ששון במהותה של ירושלים, פורטת על נימי נפש העיר העתיקים, העדינים, והמסובכים זה בזה.

אותו עולם שופע הוא גם נטול גבולות. נוכח תיאוריה של נעימה ששון הנפש לא פעם עולה על גדותיה. בעולם כזה אין כל טעם לפגם בתלמידה מתבגרת המתאהבת בגבר נשוי (האמנם?) המבוגר ממנה בעשרות שנים, ומשמש כמחנכה. מעבר לכך, אין כל הגיון או קוד חברתי שיסתרו זאת. ישנה רק אש האהבה. וזוהי גדולתן של האמנות, הספרות והשירה (שהן כולן נשים, אגב) - ידן משגת מעבר לגבולות המציאות.

הקורא חד-העין יבחין כי התייחסתי בכפיפה אחת לשני דימויים מנוגדים. האש והמים, מהניגודים הבולטים ביותר בספרות, ובכך טמון מסר: "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה" אמר המשורר, אולם אצל נעימה ששון המצב מורכב יותר- נוכח עולמה הפנימי הגועש, בו משמשים מים ואש בערבובייה, ניצבת בשורת האיום שהיא המציאות: "ויסך בדלתים ים בגיחו - - - ענן לבשו וערפל חתלתו. ואשבר עליו חקי ואשים בריח ודלתים. ואמר עד פה תבוא..." כל עניינם של מילים אלה הוא גבולות, וזו השגתה הפתאומית, המסמאת עיניים - יש גבול.

כמו נהר אימתני הניטח על קיר הסכר, פוגשת נעימה הכל יכולה את העולם האמתי- זהו "הסוד ההופך חלש לגיבור", וגיבורה בצער לחלשה.

אבל אל דאגה. לנעימה, לעמליה, לנו - יש מוצא. מסר לאמנית או האמן הצעירים ושבורי-הלב - מעמליה כהנא-כרמון (או ממני, תלוי בעיני המתבונן). בעולם היהדות ההלכתית ישנו כלל: "מכלל לאו אתה שומע הן." אם נחיל אותו כאן בהשאלה, נראה שהסיבה למפגש הבלתי-נמנע עם המציאות המוגבלת נגרם מסיבה ברורה: תלות ההשראה בגורם חיצוני. נעימה ששון צריכה מושא, לא מושיע, והיא-היא הנושא של הסיפור. האהבה למורה יחזקאל רחבה ועוצמתית הרבה יותר ממנו עצמו. מעבר לכך, הכאב, כמו האהבה, מוביל גם הוא ליצירה. כל שנדרש כדי לסגור את המעגל הוא נפש איתנה, דמיון חסר גבולות, וקולמוס נועז. מזכיר משהיה...?